

Najwyższa Izba Kontroli

Poznań, dnia 30 czerwca 2010 r.

Delegatura w Poznaniu

Pan

Przemysław Majchrzak

Wójt Gminy Wągrowiec

LPO-4101-06-08/2010

P/10/161

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Gminy Wągrowiec (zwany dalej „Urzędem”) w zakresie stanu realizacji zadań finansowanych ze środków „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 czerwca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania Urzędu w zakresie realizacji budowy i przebudowy dróg gminnych, dofinansowanych ze środków „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011” („Program”) w latach 2008 - 2010 (do dnia kontroli). Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej oceny cząstkowe.

1. Urząd zarządził na dzień 31 grudnia 2009 r. drogami gminnymi o łącznej długości 136 km. W okresie objętym kontrolą NIK Urząd zrealizował jedno zadanie z udziałem środków Programu. Była to „Budowa drogi gminnej Nr 215532P we wsi Łaziska”, na długości 2,337 km, za kwotę 1.356,4 tys. zł, w tym kwota dofinansowania z budżetu państwa wyniosła 615,3 tys. zł („zadanie nr 1”). Urząd był także w trakcie realizacji drugiego zadania pn. „Przebudowa ciągu drogowego Wągrowiec - Łęgowo - Długa Wieś - Przysieczyn wraz

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

z infrastrukturą towarzyszącą”, dotyczącego odcinka drogi o długości 3,707 km. Na zadanie to zaplanowano kwotę 3.497,6 tys. zł, w tym wnioskowana do Wojewody Wielkopolskiego kwota dofinansowania z budżetu państwa wynosiła 1.722,3 tys. zł. („zadanie nr 2”). Do czasu kontroli podpisana została umowa z wykonawcą o realizację przedmiotowego zadania.

2. W Urzędzie nie opracowano odrębnego planu rozwoju sieci dróg gminnych, a drogi przewidziane do budowy lub przebudowy, były ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy („WPI”). Ustalenie stopnia dekapitalizacji dróg gminnych nie było możliwe, ponieważ w Urzędzie brak było odrębnych planów remontów dróg a zadania z tego zakresu (bez wyszczególnienia dróg, ich długości, rodzaju remontu), były corocznie zgłaszane w projektach planów finansowych Referatu Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej Urzędu. W myśl w myśl art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych² do zarządcy drogi należy w szczególności opracowywanie projektów planów rozwoju sieci drogowej.

3. Dane zawarte we wnioskach do Wojewody Wielkopolskiego o dofinansowanie realizacji obydwu zadań, miały swoje odzwierciedlenie w dokumentacji przechowywanej w Urzędzie. Wybór odcinków dróg gminnych do budowy i przebudowy w ramach Programu był uzasadniony oraz zgodny z jego założeniami i celami. Drogi te były ujęte w WPI, a ich wyboru dokonano na podstawie zgromadzonych w Urzędzie informacji, m.in. o stanie technicznym, o stanie bezpieczeństwa ruchu na tych drogach, z uwzględnieniem zwiększenia dostępności do obszarów aktywizacji gospodarczej Gminy Wągrowiec, położonych w pobliżu ww. dróg.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia postępowanie Urzędu przy udzieleniu zamówień publicznych na wykonanie obydwu zadań. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Umowy na wykonanie robót, zawarte z wykonawcami wyłonionymi w wyniku ww. postępowań, odpowiadały założeniom zawartym w dokumentacjach przetargowych (w szczególności w specyfikacjach istotnych warunków zamówień). Integralną częścią tych umów były szczegółowe specyfikacje techniczne, w których interes Gminy został prawidłowo zabezpieczony. Określono w nich m.in. wymogi i warunki odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu, warunki ewentualnego usunięcia wad oraz wymagania dotyczące wbudowywanych materiałów i ich badań. Zarówno w dokumentacji przetargowej, jak i w umowach z wykonawcami, określono także warunki dotyczące kontroli

---

² Dz. U. z 2007 r. Nr 19 poz. 115 ze zm.

jakości robót, gwarancji i rękojmi, kar umownych lub odszkodowań z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia.

4. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do jakości robót wykonanych w ramach realizacji zadania nr 1. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że stan losowo wybranych odcinków drogi dotyczącej tego zadania, odpowiadał wymogom określonym w dokumentacji przetargowej i umowie (takim jak rodzaj i szerokość nawierzchni, stan umocnionych poboczy), a oględziny stanu tej nawierzchni nie wykazały ubytków ani nierówności. Stwierdzono jednak: [1] poziomowe uszkodzenia piaszczystych poboczy kołami pojazdów na łukach zjazdów z drogi, [2] częściową niedrożność istniejącego przepustu, [3] obecność w pasie drogi nieoznakowanej studzienki melioracyjnej, [4] od strony wsi Łaziska nie zaplanowano znaku drogowego ograniczenia prędkości na obszarze zabudowanym, [5] w pobliżu budynku szkoły nie zaplanowano znaku ostrzegawczego drogowego A17: „dzieci”. Kierownik Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej Urzędu zapewniła, że powyższe usterki zostaną zgłoszone w trakcie najbliższego przeglądu pogwarancyjnego w lipcu br. (do czasu kontroli NIK nie wystąpiła konieczność egzekwowania uprawnień z tytułu gwarancji lub rękojmi).

Dziennik budowy dotyczący zadania nr 1 zawierał zapisy zgodne z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia³. Zapisy te dokumentują przebieg poszczególnych etapów robót i odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu. Jednakże, wbrew § 7 ust. 1 przywołanego rozporządzenia, na dwadzieścia stwierdzonych wpisów w dzienniku, pięć z nich dokonano w sposób umożliwiający dokonanie późniejszych uzupełnień.

5. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia sposób prowadzenia ewidencji dróg i obiektów mostowych. Był on niezgodny z wymogami określonymi w art. 10 ust. 11 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁴ oraz § 9 ust. 1 w związku z § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁵. Dostępna w Urzędzie dokumentacja dotycząca dróg gminnych nie zawierała wymaganych ksiąg ani dzienników

---

³ Dz. U. Nr 108, poz. 953 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2007 r. Nr 19 poz. 115 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2005 Nr 67 poz. 582

objazdów dróg oraz wykazu, kart ani książek obiektów mostowych. Dokumentacja ta była prowadzona ręcznie w formie planów liniowych dróg, które były aktualizowane jedynie w przypadku dróg wybranych do przebudowy. Zawarte w planach liniowych dane były niezetelne: spośród czterech mostów wykazanych w ww. planach, dwa mosty faktycznie były przepustami, dwa pozostałe nie istniały w terenie w miejscach wskazanych w planach liniowych, a cztery faktycznie istniejące mosty, nie zostały ujęte w tych planach.

W ocenie NIK, kwotę 6.000 zł na sporządzenie w 2005 r. powyższej dokumentacji, wydatkowano niegospodarnie. Pan Wójt argumentował wybór wykonawcy wadliwej ewidencji pilną koniecznością stworzenia jej od podstaw oraz niską ceną za wykonanie i przyznał, że odbiło się to na jej jakości. Nie usprawiedliwia to jednak stwierdzonych nieprawidłowości.

Urząd, wbrew wymogom art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁶ nie poddawał obiektów mostowych okresowym kontrolom stanu technicznego. Jak podał Pan w złożonym wyjaśnieniu wynikało to z braku środków finansowych. NIK wskazuje, że zaniechanie dokonywania obowiązkowych przeglądów – w myśl art. 93 pkt 8 ustawy Prawo budowlane – nosi znamiona wykroczenia.

Okresowe przeglądy stanu technicznego dróg przeprowadzał natomiast pracownik nie posiadający stosownych uprawnień budowlanych, co naruszało postanowienia art. 62 ust. 4 tej ustawy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) Opracowanie planu remontów gminnych dróg publicznych.
- 2) Zapewnienie skutecznego nadzoru nad prawidłowym prowadzeniem dziennika budowy.
- 3) Zaprowadzenie ewidencji dróg gminnych, zgodnej z przepisami o drogach publicznych i zapewnienie bieżącego jej prowadzenia.
- 4) Przeprowadzanie kontroli stanu technicznego dróg i obiektów mostowych zgodnie z wymogami prawa budowlanego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, działając na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

---

⁶ Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat.
2. Aa.